

بررسی دیدگاه محیطی و معیارهای طراحی پایدار در بناهای بلند

طلیعه توحیدی مقدم*

کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه فردوسی مشهد Email: talie.tohidi@mail.um.ac.ir

چکیده

تحقیق پیش رو با ارائه تعاریفی در حوزه بناهای بلندمرتبه، محیط و دیدگاه محیطی در طراحی، ساخت و اجرای بناهای بلندمرتبه و سپس بررسی نمونه های موردی موفق در سراسر دنیا با نگرشی محیطی، در پی کشف ارتباطی فراگیر و موثر در چگونگی هرچه نزدیک تر کردن این دسته از بناها به هدفی غایی خود که همان پایداری است شکل گرفته است. با مطالعه دقیق و تحلیل و بررسی های پیشرفته تر می توان به راز هماهنگی و سازگاری این بناها با محیط پیرامون خود و طبیعت همواره سخاوتمند پی برد. رازی که خود منجر به گشایش راه هایی رو به سوی پایداری و برآورده ساختن نیازهای تمامی نسل ها بدون هیچ گونه اختلالی در سیستم های هر نسل می شود. تاثیر گسترده این بناها بر کالبد و فضاهای شهری غیر قابل انکار بوده، به نحوی که از سوی متخصصین و صاحب نظران در حوزه های مختلف مورد نقد و بررسی قرار می گیرد. انسان امروز، در صدد جبران خسارت های وارد آمده به محیط زیست برآمده است و پیامدهای توسعه شهری و پیچیدگی معضلات زیست محیطی، موجودیت طبیعت و گسترش آن را برای همیشه اجتناب ناپذیر کرده است. به همین منظور، در طراحی بناهای بلندمرتبه دیدگاه محیطی به این بناها اهمیت بالایی می یابد. در این تحقیق سعی بر آن شده است که لزوم و چگونگی نیاز به این امر بررسی شده تا در نهایت راهکارها و معیارهای طراحی در این دسته از بناها ارائه و پیشنهاد گردد.

واژه های کلیدی: بناهای بلندمرتبه، محیط، طراحی پایدار، دیدگاه محیطی در بناهای بلند

۱- مقدمه

بناهای بلند حاصل بر هم کنش خواست ها و نیازهای انسان و جامعه از یک سو و پیشرفت های فناوری از سوی دیگر می باشند. در طول تاریخ زندگی انسان، همواره فناوری وسیله ای برای دستیابی به نیازهای بشر بوده است. زمانی این فناوری برای گستردن معماری در سطح زمین و زمانی دیگر برای اوج گرفتن معماری از بستر خود به کار رفته است. انسان گاهی به منظور نشان دادن و یا اثبات تفوق و برتری خود به ساخت بناهای بلند مبادرت نموده و گاهی به دلیل کمبود زمین و ضرورت های اقتصادی به این امر روی آورده است. اما تنها اراده او و یا ضرورت های موجود در این مسیر تاثیر گذار نبوده، بلکه پیشرفت های فناوری نیز همواره به عنوان عاملی تقویت کننده در توسعه بناهای بلند نقش داشته است [۱]. با این حال موضوعی که پر رنک تر و جدی تر به نظر می رسد، همان رشد چشمگیر جمعیت، عدم تعادل عرضه و تقاضای زمین و پیرو آن مصرف بی رویه زمین و توسعه افقی شهرها می باشد که نیاز به ساخت این نوع از بناها را بیش از پیش ضروری می سازد و لزوم گسترش و افزایش آگاهی در زمینه فناوری، ساخت، و بهره برداری این بناها را در پی دارد [۲].

از سویی دیگر، محیطی که انسان را احاطه نموده و به او اجازه زندگی داده است به وسیله خود انسان به طرز نگران کننده ای انباشته شده است. ویرانی محیط زیست به واسطه اعمال انسان به وجود آمده و از این پس انسان در شرایطی که خود به وجود آورده است، باید نتایج دشوار و پر رنج آن را متحمل گردد. پس بحران زیست محیطی فقط یک مساله ساده اکولوژیک